

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

3 czerwca

№ 51.

Rok 1931.

TREŚĆ:

USTAWA

Poz.: 423—z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (przeciwalkoholowa) 797

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW I MINISTRÓW:

Poz.: 424—Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Reform Rolnych oraz Rolnictwa z dnia 26 maja 1931 r. w sprawie wykonania postanowień Konkordatu zawartego pomiędzy Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską. 800

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Poz.: 425—Robót Publicznych z dnia 6 marca 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Spraw Zagranicznych, Rolnictwa i Reform Rolnych o kompetencji stałej komisji doradczej dla spraw meljoracji Polesia 801

426—Poczt i Telegrafów z dnia 29 kwietnia 1931 r. o częściowej zmianie taryfy telefonicznej, obowiązującej na sieciach eksploatowanych przez Polską Akcyjną Spółkę Telefoniczną 802

427—Skarbu z dnia 2 maja 1931 r. w sprawie zmiany kompetencji izby skarbowej w Poznaniu odnośnie do spraw katastralnych województwa pomorskiego 803

428—Rolnictwa z dnia 11 maja 1931 r. o wprowadzeniu czasu ochronnego dla niedźwiedzi 803

429—Przemysłu i Handlu z dnia 20 maja 1931 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 28 listopada 1927 r. w sprawie wykonywania czynności komiwojażerów i samodzielnych agentów handlowych. 803

430—Sprawiedliwości z dnia 15 maja 1931 r. o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie kaliskim w okręgu sądu okręgowego w Kaliszu 804

431—Sprawiedliwości z dnia 15 maja 1931 r. o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie iłżeckim w okręgu sądu okręgowego w Radomiu. 804

OBWIESZCZENIE MINISTRA

Poz.: 432—Spraw Zagranicznych z dnia 20 grudnia 1930 r. o sprostowaniu błędu w tekście oraz przekładzie polskim konwencji między Polską a Wolnym Miastem Gdańskim, zawartej w Paryżu dnia 9 listopada 1920 roku 804

423.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 21 marca 1931 r.

o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (przeciwalkoholowa).

Art. 1. (1) Napojów alkoholowych, zawierających ponad 45° alkoholu, sprzedawać nie wolno. Za-

kaz niniejszy nie dotyczy spirytusu, sprzedawanego na cele lecznicze, naukowe i domowe oraz spirytusu pejsachowego.

(2) Sprzedaż napojów, sporządzanych ze spirytusu nieoczyszczonego, zawierającego fuzle, jest wzbroniona. Postanowienie to nie dotyczy napojów, które dla zachowania swoistych właściwości są wyrabiane ze spirytusu nieoczyszczonego, w szczególności: starki, rumu i araku oraz napojów ze spirytusu winnego i owocowego.

Art. 2. (1) Wprowadza się niżej wyszczególnione (art. 3 — 6) ograniczenia w sprzedaży i poda-

waniu w lokalach i miejscach publicznych napojów, zawierających więcej niż 4,5° alkoholu.

(2) Ograniczenia te dotyczą sprzedaży i podawania wspomnianych napojów tak w naczyniach otwartych, jak i zamkniętych.

Art. 3. (1) Ilość miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych w całym Państwie ustala się, nie licząc bufetów stacyjnych, wagonów restauracyjnych i bufetów na statkach, w liczbie 20.000, z której najwyżej 3/4 może być przeznaczona do wyszynku. Rozdziału tej liczby na poszczególne województwa dokona Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzenia, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej.

(2) Upoważnia się Radę Ministrów do stopniowego zmniejszania ilości miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych, określonej w części poprzedniej artykułu niniejszego, przez poddanie rewizji tej ilości w dwa lata po wejściu w życie niniejszej ustawy, a następnie co pięć lat.

Art. 4. Zakazuje się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, wymienionych w art. 2:

a) w pociągach oraz na całym obszarze zabudowań kolejowych i przystani statków, z wyjątkiem wagonów restauracyjnych i restauracji kolejowych pierwszej i drugiej klasy na stacjach węzłowych, końcowych i granicznych oraz bufetów kolejowych na stacjach końcowych i granicznych w godzinach, które określi rozporządzenie wykonawcze;

b) na całym obszarze zabudowań koszarowych i w obozach wojskowych, z wyjątkiem kasyn wojskowych, o ile władze wojskowe zezwolą, a właściwe władze skarbowe wydadzą odpowiednie uprawnienie;

c) na całym obszarze zabudowań fabrycznych i przemysłowych, w pomieszczeniach straży ogniowej oraz w lokalach i miejscach, przeznaczonych do ćwiczeń sportowych i gimnastycznych, z wyjątkiem wypadków, w których lokale te użyte będą za każdorazowym zezwoleniem właściwych władz do urządzania zabaw lub przedstawień;

d) w domach ludowych oraz w pomieszczeniach i miejscach, w których odbywają się przetargi publiczne — przez czas tych przetargów;

e) w miejscowościach, w których został uchwalony przez gminy (art. 6) zakaz sprzedaży napojów alkoholowych;

f) w miejscowościach lub rejonach, w których celem utrzymania porządku i spokoju publicznego Minister Spraw Wewnętrznych lub upoważnione przez niego w drodze rozporządzenia organy administracyjne zakazają sprzedaży lub wyszynku napojów alkoholowych na czas wyborów do ciał ustawodawczych lub ciał samorządu terytorjalnego, gospodarczego i ubezpieczeń społecznych, poboru wojskowego lub mobilizacji, wprowadzenia sądów doraźnych, stanu wyjątkowego, tłumnych zebrań ludności oraz w soboty i inne dni wypłat robotnikom od godziny 14-ej;

g) w lokalach, oddanych do użytku służby publicznej;

h) w dni świąteczne, przyczem ograniczenia w tym wypadku obowiązują od godziny 6-ej do godziny 14-ej.

Art. 5. (1) Nie mogą być nadane zezwolenia na miejsca (lokale) detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych z wyszynkiem, znajdujące się w odległości krótszej niż 100 metrów od zewnętrznych granic budynków, w których mieszczą się kościoły, klasztory lub świątynie wyznań, w Państwie uznanych, szkoły, zakłady naukowe i wychowawcze, sądy, więzienia, dworce i stacje kolejowe, przystanie statków, koszary, zakłady, zatrudniające więcej niż 50 robotników, oraz od zewnętrznych granic cmentarzy. Przepis niniejszy nie odnosi się do lokali, wyjętych z pod zakazu, przewidzianego w art. 4.

(2) Prezes właściwej izby skarbowej w porozumieniu z wojewodą w wypadkach szczególnych ma prawo zezwalać na wyjątki od zasady powyższej.

(3) Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Spraw Wojskowych może zabronić wyszynku napojów alkoholowych w odległości do 1.000 metrów od zewnętrznych granic budynków koszarowych i stałych obozów wojskowych oraz w restauracjach i bufetach stacyjnych na czas trwania transportów wojskowych.

Art. 6. (1) Gminy miejskie i wiejskie władne są w obrębie swoich granic uchwalić całkowity zakaz sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających więcej niż 4,5° alkoholu. Uchwała taka powinna zapaść w drodze głosowania powszechnego mieszkańców gminy zwykłą większością głosów, przy udziale przynajmniej połowy uprawnionych do głosowania. Uprawnionym do głosowania jest mieszkaniec gminy, posiadający czynne prawo wyborcze do Sejmu.

(2) Głosowanie zarządza zarząd gminy bądź z własnej inicjatywy na skutek uchwały, powziętej większością głosów, przy obecności 2/3 członków zarządu gminy, bądź na żądanie pisemne przynajmniej 1/10 części mieszkańców gminy, posiadających czynne prawo wyborcze do Sejmu.

(3) Zarząd gminy zarządza głosowanie najdalej w ciągu 4 tygodni od daty przedstawionego żądania.

(4) Głosowanie odbywa się w dniu świątecznym. Sposób głosowania określa rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu.

(5) Zarząd gminy powinien w ciągu miesiąca po powzięciu uchwały o zakazie sprzedaży napojów alkoholowych przedstawić uchwałę taką właściwej władzy administracji ogólnej, która może w ciągu miesiąca od dnia otrzymania uchwały sprzeciwić się wprowadzeniu jej w życie, o ile uchwała powzięta została z naruszeniem postanowień niniejszej ustawy.

(6) O ile właściwa władza administracji ogólnej w terminie, wskazanym w poprzednim ustępie, nie podniesie sprzeciwu, zarząd gminy podaje powziętą przez gminę uchwałę o zakazie detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych pisemnie do wiadomości właściwej władzy skarbowej przynajmniej na 7 miesięcy przed jej wejściem w życie.

(7) Uchwała o zakazie może pod warunkami, przewidzianymi w ustępach 5 i 6, wejść w życie tylko z dniem 1 lipca i 1 stycznia, a nadto po upływie co najmniej 9 miesięcy od chwili jej powzięcia.

(8) Zarząd gminy powinien uchwałę o zakazie podać do wiadomości publicznej w sposób, przyjęty w danej miejscowości, równocześnie z zawiadomieniem właściwej władzy skarbowej (ustęp 6).

(9) Z chwilą wejścia w życie uchwały o zakazie gasną z samego prawa i bez obowiązku jakiegokolwiek odszkodowania ze strony Państwa wszystkie istniejące w tej gminie koncesje na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych.

(10) Rewizja powziętej uchwały może nastąpić nie wcześniej, niż po upływie lat trzech od wejścia w życie zakazu. Do powzięcia uchwały rewizyjnej mają zastosowanie przepisy, odnoszące się do uchwały o zakazie.

(11) Ilość koncesyj, ustalona w myśl art. 3, odpowiednio zmniejsza się na skutek wejścia w życie i w czasie obowiązywania uchwał o zakazie, powziętych w myśl niniejszego artykułu.

Art. 7. Napoje alkoholowe, zawierające mniej niż 4,5° alkoholu, wolno wydawać do obrotu handlowego z miejsca produkcji tylko w naczyniach zamkniętych, zaopatrzonych w etykietę z oznaczeniem ilości i mocy napoju oraz firmy i jej siedziby.

Art. 8. Zakazuje się sprzedaży detalicznej lub innego detalicznego pozbycia tudzież podawania do spożycia w lokalach i miejscach publicznych napojów, zawierających jakiegokolwiek ilości alkoholu:

a) nieletnim do lat 21 lub uczniom wszelkiego rodzaju szkół niższych i średnich bez względu na ich wiek;

b) innym spożywcem wzamian za zboże lub inne wytwory gospodarstwa wiejskiego, albo na pokrycie zobowiązań lub za wykonaną pracę.

Art. 9. (1) Należności, skredytowanych za napoje alkoholowe, sprzedane detalicznie lub pozbyte detalicznie w inny sposób, a zwłaszcza za podane na miejscu do spożycia, nie można dochodzić w drodze skargi. Umowy zastawu i poręki, zawarte w celu zabezpieczenia takich należności, są prawnie nieważne.

(2) Postanowienia ustępu pierwszego niniejszego artykułu nie stosują się do należności za napoje alkoholowe, podane na kredyt gościom w hotelach, pensjonatach i innych tego rodzaju zakładach, jeżeli goście ci otrzymują w tych zakładach mieszkanie i wyżywienie.

Art. 10. (1) Winni przekroczenia przepisów art. 1, 4, 5, 7 i 8 niniejszej ustawy karani będą grzywną do 300 złotych lub aresztem do dwóch tygodni, w razie zaś powtórzenia przestępstwa grzywną do 500 złotych lub aresztem do 4 tygodni. Kary aresztu i grzywny mogą być nałożone łącznie.

(2) Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny karę zastępczego aresztu według swobodnego uznania, jednakże w wysokości nie ponad 2 tygodnie.

Art. 11. (1) Kto w stanie nietrzeźwości, wywołanej nadużyciem napojów alkoholowych, zachowaniem swoim daje powód do publicznego zgorszenia, tudzież kto w stanie nietrzeźwości znajduje się w miejscu publicznym, bez względu na swoje zachowanie, podlega karze, przewidzianej w art. 10.

(2) Takiej samej karze podlega ten, kto drugiego do stanu nietrzeźwości doprowadził, albo kto drugiemu, będącemu w tymże stanie, napoje alkoholowe wydaje. Kto przekracza ten przepis, odpowiada solidarnie z winnym nietrzeźwym za szkody i straty, wyrządzone przez niego innym osobom.

Art. 12. (1) Kto po godzinie, prawnie przepisanej, przebywa w lokalu detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych z wyszynkiem, mimo, iż go gospodarz (koncesjonariusz, względnie jego zastępca) lub przedstawiciel uprawnionej władzy wezwał do wyjścia, będzie karany grzywną do 200 złotych.

(2) Gospodarz lokalu (koncesjonariusz, względnie jego zastępca), zezwalający na przebywanie w swym lokalu detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych gości po przepisanej prawnie godzinie, będzie karany grzywną do 300 złotych lub aresztem do 2 tygodni.

(3) Postanowienie drugiego ustępu art. 10 ma analogiczne zastosowanie z tem, że kara zastępczego aresztu nie może przekraczać jednego tygodnia.

Art. 13. (1) Kto na zabezpieczenie należności, skredytowanych za napoje alkoholowe, sprzedane detalicznie lub pozbyte detalicznie w inny sposób, a zwłaszcza podane na miejscu do spożycia, żąda albo przyjmuje zastaw albo porękę, tudzież kto usiłuje obejść przepisy art. 8 pkt. b) i 9 zapomocą aktu pozornego, lub tym sposobem, że każe sobie wystawić dokument, a w szczególności weksel, będzie karany grzywną do 1.000 złotych lub aresztem do 6 tygodni. Kary grzywny i aresztu mogą być nałożone łącznie.

(2) Postanowienie drugiego ustępu art. 10 ma analogiczne zastosowanie z tem, że kara zastępczego aresztu nie może przekraczać 4 tygodni.

Art. 14. Karom, przewidzianym w art. 10, ulega także gospodarz lokalu (koncesjonariusz, względnie jego zastępca), rozmyślnie nie przeciwdziałający należycie popełnianiu w swym przedsiębiorstwie przestępstw, przewidzianych w niniejszej ustawie.

Art. 15. (1) Gospodarz lokalu (koncesjonariusz, względnie jego zastępca), dopuszczający skutkiem braku dozoru lub innego niedbalstwa do popełnienia w jego przedsiębiorstwie przez drugą osobę jednego z przestępstw, przewidzianych w niniejszej ustawie, będzie karany grzywną do 300 złotych lub aresztem do 2 tygodni. Kary grzywny i aresztu mogą być nałożone łącznie.

(2) Postanowienie drugiego ustępu art. 10 ma analogiczne zastosowanie z tem, że kara zastępczego aresztu nie może przekraczać jednego tygodnia.

Art. 16. Jako okoliczność łagodzącą należy przyjąć dla zatrudnionego w przedsiębiorstwie dzia-

łanie z polecenia właściciela lokalu (koncesjonariusza, względnie jego zastępcy), jako okoliczność obciążającą dla właściciela — udzielenie takiego polecenia.

Art. 17. Sprawujący zarząd lub dozór przedsiębiorstwa lub jego części odpowiada narówni z właścicielem lokalu (koncesjonariuszem, względnie jego zastępcą).

Art. 18. Udział (współwina) w przestępstwach, przewidzianych w niniejszej ustawie, jest karalny.

Art. 19. (1) W razie dwukrotnego w ciągu jednego roku kalendarzowego skazania w myśl niniejszej ustawy może władza skarbowa w porozumieniu z powiatową władzą administracji ogólnej cofnąć koncesję na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych, orzekając równocześnie na pewien czas lub na zawsze niezdolność do uzyskania nowej koncesji.

(2) Przepis ust. 1 nie stosuje się do skazania za przestępstwa, przewidziane w art. 15 niniejszej ustawy.

(3) Koncesja na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych w restauracjach i bufetach kolejowych, wymienionych w art. 4 pkt. a), może być cofnięta również na żądanie Ministra Komunikacji, o ile gospodarz lokalu (koncesjonariusz, względnie jego zastępca) nie zastosuje się do zarządzeń Ministra Komunikacji, wydanych w przedmiocie wyszynku napojów alkoholowych w restauracjach i bufetach kolejowych.

Art. 20. Do orzekania o czynach przestępczych, przewidzianych w niniejszej ustawie, powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 21. Postanowienia niniejszej ustawy, dotyczące sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych w lokalach i miejscach publicznych, mają zastosowanie także do sprzedaży, podawania i spożycia tych napojów w pomieszczeniach pomocniczych, przeznaczonych do prowadzenia przedsiębiorstwa, jako też w pomieszczeniach, bezpośrednio z niem połączonych.

Art. 22. Do współdziałania w wykonaniu niniejszej ustawy Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi ministrami powoła organa władz samorządowych, jak również organizacje społeczne, mające na celu walkę z alkoholizmem, zrzeszenia oświatowe i spółdzielcze.

Art. 23. (1) Znosi się: a) ustawę z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 210) w brzmieniu, ogłoszonem w Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 35, poz. 299, b) ustawę z dnia 19 lipca 1877 r., zawierającą przepisy, mające na celu położenie tamy opilstwu (Dz. u. austr. Nr. 67), c) art. 284, 286 i 317 kod. kar. ros. z 1903 r.

(2) Skreśla się: a) w art. 315 p. 4 kod. kar. ros. z 1903 r. słowa: „bądź dopuszczenia małoletniego, nie mającego lat 14, lub osoby widocznie pijanej do

picia napojów wysokokowych w tych zakładach“, b) w § 365 niem. kod. kar. z 1871 r. słowa: „w lokalu wyszynku lub“, a w § 367 p. 16 słowa: „oraz o wydawaniu napojów wysokokowych przed przetargami publicznymi lub podczas nich“.

Art. 24. Zezwolenia (koncesje) na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych, które po dokonaniu rozdziału na poszczególne województwa ustalonej w art. 3 niniejszej ustawy dla całego Państwa ilości (20.000) miejsc detalicznej sprzedaży przewyższą normę w województwach, posiadających obecnie nadmiar tych miejsc, pozostają nadal w mocy do czasu śmierci uprawnionego, cofnięcia zezwolenia w wypadkach, prawem przewidzianych, lub zrzeczenia się zezwolenia przez uprawnionego, w żadnym jednak wypadku najwyższa cyfra 20.000 miejsc detalicznej publicznej sprzedaży (art. 3) w całym państwie nie może być przekroczona.

Art. 25. Uchwały o zakazie detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych, powzięte na zasadzie postanowień ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 35, poz. 299), winny być poddane rewizji w ciągu 6 miesięcy i ponownemu głosowaniu powszechnemu w myśl postanowień art. 6 niniejszej ustawy.

Art. 26. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Komunikacji, o ile chodzi o restauracje i bufety kolejowe.

Art. 27. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w 14 dni po jej ogłoszeniu.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *W. Sławek*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Komunikacji: *Kühn*

424.

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW I MINISTRÓW: SPRAW WOJSKOWYCH, SPRAW WEWNĘTRZNYCH, SPRAWIEDLIWOŚCI, WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO, REFORM ROLNYCH ORAZ ROLNICTWA

z dnia 26 maja 1931 r.

w sprawie wykonania postanowień Konkordatu zawartego pomiędzy Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1925 r. o zatwierdzeniu układu ze Stolicą Apostol-

ską, określającego stosunek Państwa do Kościoła Rzymsko-Katolickiego (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 324) i artykułu XXV Konkordatu zawartego pomiędzy Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 72, poz. 501) zarządza się co następuje:

§ 1. Prócz ustaw, rozporządzeń i dekretów dotyczących przedmiotów objętych postanowieniami Konkordatu, a które już w inny sposób wyraźnie lub milcząco uchylone zostały, — przestały obowiązywać w myśl art. XXV Konkordatu zawartego pomiędzy Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską z dniem jego wejścia w życie, t. j. z dniem 2 sierpnia 1925 r. niżej wyszczególnione przepisy prawne:

- 1) Postanowienie z dnia 6 (18) marca 1817 r. (Dziennik Praw tom VI str. 242 — 249).
- 2) Postanowienie z dnia 25 grudnia 1823 r. (6 stycznia 1824 r.) (Dziennik Praw tom VIII str. 320 — 330).
- 3) Postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 18 (30) czerwca 1835 r. (Dziennik Praw tom XVII str. 71 — 74).
- 4) Postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 8 (20) października 1837 r. (Dziennik Praw tom XXI str. 270 — 279).
- 5) Postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 4 (16) kwietnia 1862 r. (Dziennik Praw tom LIX str. 380 — 387).
- 6) Ukaz z dnia 8 (20) stycznia 1863 r. (Dziennik Praw tom LXI str. 136 — 139).
- 7) Postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 15 (27) marca 1863 r. (Dziennik Praw tom LXI str. 163 — 164).
- 8) Instrukcja o budowie, restauracji i reparacji Kościołów i innych zabudowań parafjalnych w parafjach rzymsko-katolickich i greko-unickich z dnia 5 (17) marca 1863 r. (Dziennik Praw tom LXI str. 165 — 178).
- 9) Ukaz o kollatorji z dnia 14 (26) lipca 1864 r. (Dziennik Praw tom LXII str. 280 — 287).
- 10) Postanowienie Komitetu Urządzącego w Królestwie Polskim o zapisach warunkowych na korzyść duchowieństwa rzymsko-katolickiego i różnych instytutów z dnia 7 (19) lutego 1867 r. (Dziennik Praw tom LXVI str. 440 — 443).
- 11) Ukaz o oddaniu zarządu sprawami wyznania grecko-unickiego pod zawiadywanie ministra oświecenia publicznego z dnia 4 października 1868 r. (Dziennik Praw tom LXVIII str. 428 — 431).
- 12) Uchwała Komitetu do spraw Królestwa Polskiego o kapitałach legowanych na rzecz duchowieństwa grecko-unickiego z dnia 25 maja 1871 r. (Zbiór Praw i Rozporządzeń r. 1871 Nr. 58, str. 653).

§ 2. Postanowienie § 1 ma odpowiednie zastosowanie do następujących przepisów prawnych, o ile dotyczą Kościoła Katolickiego:

- 1) uwagi do art. 1025 tomu X części I Zводу Praw (wydanie 1914 r.);
- 2) art. 1109 tomu X cz. I Zводу Praw (wydanie 1914 r.);

3) art. 72 tomu XIV Zводу Praw, ustawy o zapobieganiu i tamowaniu przestępstw (wydanie 1890 r. dalszy ciąg z r. 1910);

4) przepisów Ukazu do rządzącego Senatu, oraz ustawy o zarządzie zakładów dobroczynnych w gubernjach: warszawskiej, kaliskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, piotrkowskiej, płockiej, radomskiej, suwalskiej i siedleckiej — z dnia 19 czerwca st. st. 1870 r., ustanawiających zarząd rad dobroczynności publicznej oraz innych władz administracji państwowej nad zakładami dobroczynnymi i ich majątkiem — w odniesieniu do zakładów dobroczynnych, które posiadają i posiadać będą polskie osoby prawne kościelne i zakonne (art. XVI Konkordatu), oraz ich majątku.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na obszarze okręgów sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *W. Sławek*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *Sł. Czerwiński*

Minister Reform Rolnych: *L. Kozłowski*

Minister Rolnictwa: *Leon I. Połczyński*

425.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 6 marca 1931 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Spraw Zagranicznych, Rolnictwa i Reform Rolnych o kompetencji stałej komisji doradczej dla spraw meljoracji Polesia.

Na podstawie art. 7 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lutego 1928 r. o utworzeniu Biura projektu meljoracji Polesia (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 143) zarządza się co następuje:

§ 1. Do stałej komisji doradczej, przewidzianej w art. 7 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lutego 1928 r. o utworzeniu

Biura projektu meljoracji Polesia (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 143) należą sprawy następujące:

a) rozpatrywanie wniosków co do ogólnego projektu meljoracji Polesia i sposobów jego sfinansowania;

b) rozpatrywanie wniosków Biura, członków komisji oraz interesowanych czynników gospodarczych w sprawach odnoszących się do poszczególnych zagadnień meljoracji Polesia a mianowicie do sposobu ich rozwiązania pod względem technicznym, prawnym i ekonomicznym;

c) rozpatrywanie planów prac oraz sprawozdań z działalności Biura;

d) uzgadnianie działalności Biura z potrzebami poszczególnych działów administracji publicznej i postulatami czynników gospodarczych i wojskowych;

e) opinjowanie, na życzenie Ministra Robót Publicznych lub innych ministrów, projektów ustaw, rozporządzeń i zarządzeń, pozostających w związku z meljoracją Polesia lub mogących na nią wpływ wywierać.

§ 2. Tryb zwoływania posiedzeń komisji i jej obradowania określi regulamin, uchwalony przez komisję a zatwierdzony przez Ministra Robót Publicznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Robót Publicznych: *Norwid Neugebauer*

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Rolnictwa: *Leon J. Polczyński*

Minister Reform Rolnych: *L. Kozłowski*

426.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 29 kwietnia 1931 r.

o częściowej zmianie taryfy telefonicznej, obowiązującej na sieciach eksploatowanych przez Polską Akcyjną Spółkę Telefoniczną.

Na mocy art. 17 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584), której tekst jednolity ogłoszony został w załączniku do obwieszczenia Ministra Poczty

i Telegrafów z dnia 21 stycznia 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 57) zarządzam co następuje:

§ 1. W taryfie telefonicznej dla sieci eksploatowanych przez Polską Akcyjną Spółkę Telefoniczną, ogłoszonej w załączniku do rozporządzenia Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 17 czerwca 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 411) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Opłata wstępna za przyłączenie do centrali i oddanie do użytku aparatu głównego:

a) zainstalowanego w obrębie 8-u klm, licząc tę odległość w kierunku prostym (w linii powietrznej), od stacji centralnej w Warszawie przy ul. Zielnej wynosi jednorazowo . . . . . 175 zł

b) zainstalowanego w obrębie 3-ch klm, licząc tę odległość w kierunku prostym (w linii powietrznej), od stacji centralnych we Lwowie i Łodzi oraz od innych central Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej położonych w okręgach koncesyjnych wymienionych sieci wynosi jednorazowo . . . . . 150 zł

c) zainstalowanego w obrębie 2-ch klm, licząc tę odległość w kierunku prostym (w linii powietrznej), od stacji centralnych w Lublinie, Białymstoku, Sosnowcu i Borystawiu oraz od innych central Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej położonych w okręgach koncesyjnych wymienionych sieci wynosi jednorazowo . . . . . 100 zł

d) zainstalowanego poza obrębem 3-ch klm na sieciach we Lwowie i Łodzi oraz 2-ch klm na sieciach w Lublinie, Białymstoku, Sosnowcu i Borystawiu dodatkowo za każde rozpoczęte 100 mtr linii ponad 3 względnie 2 klm po . . . . . 28 zł

e) przekazanego przez abonenta wraz z lokalem osobie innej wynosi jednorazowo . . . . . 25 zł”

2) § 9 otrzymuje brzmienie następujące:

„Jeżeli odległość pomiędzy centralą, do której abonent jest przyłączony, a lokalem, w którym jest zainstalowany aparat, licząc tę odległość w kierunku prostym (w linii powietrznej), przewyższa w Warszawie, Łodzi i Lwowie — 3 klm, a w pozostałych miejscowościach — 2 klm, wówczas prócz opłat wskazanych w §§ 6, 7 i 8 pobiera się dodatkową opłatę abonamentową za każde rozpoczęte 100 mtr linii ponad 3 względnie 2 klm kwartalnie . . . . . 1,05 zł”

3) W § 11 ustęp trzeci otrzymuje brzmienie następujące:

„Opłaty za rozmowy ponadkontyngentowe obliczane będą po upływie kwartału kalendarzowego i należytość za nie winna być uiszczana w ciągu 14 dni od dnia otrzymania rachunku.”

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Poczty i Telegrafów: *Boerner*

427.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 2 maja 1931 r.

w sprawie zmiany kompetencji izby skarbowej w Poznaniu odnośnie do spraw katastralnych województwa pomorskiego.

Na zasadzie art. 6 (punkt c) ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o tymczasowej organizacji zarządu b. dzielnicy pruskiej (Dz. P. P. P. Nr. 64, poz. 385), rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 21 grudnia 1921 r. w sprawie przekazania Ministrowi Skarbu administracji skarbowej na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 4, poz. 19), art. 2 ustawy z dn. 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie zniesienia Ministerstwa b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 247) i § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 9 września 1925 r. w sprawie zmiany kompetencji Ministra Robót Publicznych i Ministra Skarbu odnośnie do spraw katastralnych w województwie poznańskim i pomorskim (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 691) zarządzam co następuje:

§ 1. Z zakresu działania izby skarbowej w Poznaniu wyłącza się sprawy katastru gruntowego z obszaru województwa pomorskiego i przekazuje się je izbie skarbowej w Grudziądzu.

§ 2. Istniejące na obszarze województwa pomorskiego urzędy katastralne oraz oddział katastralny w Toruniu podporządkowuje się izbie skarbowej w Grudziądzu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe przepisy, sprzeczne z niniejszym rozporządzeniem.

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*

428.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA

z dnia 11 maja 1931 r.

o wprowadzeniu czasu ochronnego dla niedźwiedzi.

Na podstawie art. 51 ust. 2 punkt e) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckim (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) zarządzam co następuje:

§ 1. Zabrania się polować na niedźwiedzie w czasie od dnia 15 stycznia do dnia 15 grudnia każdego roku (czas ochronny).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 15 grudnia 1934 r.

Minister Rolnictwa: *Leon J. Połczyński*

429.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 20 maja 1931 r.

o zmianie rozporządzenia z dnia 28 listopada 1927 r. w sprawie wykonywania czynności komiwojażerów i samodzielnych agentów handlowych.

Na podstawie art. 39 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 28 listopada 1927 r. w sprawie wykonywania czynności komiwojażerów i samodzielnych agentów handlowych (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 944) wprowadza się zmianę następującą:

na końcu § 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się zdanie: „u osób tych wolno zbierać zamówienia bez tego wezwania wyłącznie na książki, druki, obrazy i rysunki”.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu: *A. Prystor*

430.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 15 maja 1931 r.

o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie kaliskim w okręgu sądu okręgowego w Kaliszu.

Na podstawie art. 270 prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 12, poz. 93) zarządzam co następuje:

§ 1. Znosi się sąd grodzki w Błaszczkach.

§ 2. Właściwość sądu grodzkiego w Kaliszu rozciąga się na wszystkie miasta i gminy powiatu kaliskiego.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1931 r.

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

431.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 15 maja 1931 r.

o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie iłżeckim w okręgu sądu okręgowego w Radomiu.

Na podstawie art. 270 prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 12, poz. 93) zarządzam co następuje:

§ 1. Wyłącza się z okręgu sądu grodzkiego w Iłży gminę Krępa Kościelna i włącza się ją do okręgu sądu grodzkiego w Lipsku.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1931 r.

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

432.

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH**

z dnia 20 grudnia 1930 r.

o sprostowaniu błędu w tekście oraz przekładzie polskim konwencji między Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem, zawartej w Paryżu dnia 9-go listopada 1920 roku.

Na podstawie art. 6 lit. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 18) w brzmieniu ustalonym przez art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 12 lutego 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 89) prostuje się tekst oraz przekład polski art. 35 i klauzuli końcowej konwencji między Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem, zawartej w Paryżu dnia 9 listopada 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 13, poz. 117), w sposób następujący:

w art. 35:

zamiast słów „ . . . . . polskie lub Wolnego Miasta Gdańska,“ w przekładzie polskim, „ . . . . . de la Pologne ou de la Ville Libre de Dantzig,“ w tekście francuskim i „ . . . . . Poland or of the Free City of Danzig . . . . .“ w tekście angielskim, — winny być umieszczone słowa „ . . . . . jednej z Wysokich Umawiających się Stron,“ w przekładzie polskim, „ . . . . . de l'une ou l'autre des Hautes Parties Contractantes,“ w tekście francuskim i „ . . . . . either of the High Contracting Parties. . .“ w tekście angielskim;

w klauzuli końcowej:

zamiast słów „ . . . . . Polsce i Wolnemu Miastu Gdańskowi.“ w przekładzie polskim, „ . . . . . la Pologne et à la Ville Libre de Dantzig,“ w tekście francuskim i „ . . . . . Poland and the Free City of Danzig,“ w tekście angielskim, — winny być umieszczone słowa „ . . . . . obu Wysokim Umawiającym się Stronom.“ w przekładzie polskim, „ . . . . . chacune des Hautes Parties Contractantes,“ w tekście francuskim i „ . . . . . each of the High Contracting Parties.“ w tekście angielskim.

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Warszawa. Drukarnia Państwowa, Tłoczono z polecenia Ministra Sprawiedliwości.

55784 P

Konto czekowe w P. K. O. Administracji Dziennika Ustaw Nr. 30130.

Cena 25 gr.

OD ADMINISTRACJI: Prenumerata Dz. U. R. P. wynosi 8 zł, kwartalnie. Urzędy i instytucje państwowe opłacają 6 zł. Prenumerata winna być opłacana najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem każdego kwartału.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów Dz. U. R. P. należy wnosić do właściwych urzędów pocztowych niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.